

2010.
aasta
versioon

Kuidas leida tööd Euroopas

Juhend töötajatele

TÖÖLE EUROOPASSE

eures.europa.eu

Euroopa Komisjon

Euroopa Komisjon ega ükski komisjoni nimel tegutsev isik ei vastuta käesolevas trükises sisalduva teabe kasutamise eest.

© fotod: Fotosearch (kaas), istockphoto.com (lk 1, 2, 9, 10), Euroopa Liit (lk 6, 7, 11, 12), gem (lk 13)

Et kasutada või reprodutseerida fotosid, mille autoriõigused ei kuulu Euroopa Liidule, tuleb taotleda luba otse autoriõiguse valdaja(te)lt.

**Europe Direct on teenus, mis aitab leida
vastused Euroopa Liiduga seotud küsimustele**

Tasuta infotelefon: (*)

00 800 6 7 8 9 10 11

(*) Mõned mobiilsideoperaatorid ei võimalda helistamist 00 800 numbritele või võtavad neile helistamise eest kõnetasu.

Lisateavet Euroopa Liidu kohta saate internetist Europa serverist (<http://europa.eu>).

Kataloogimisandmed on väljaande lõpus.

Luxembourg: Euroopa Liidu Väljaannete Talitus, 2010

ISBN 978-92-79-15974-9

doi:10.2767/65186

© Euroopa Liit, 2010

Allikale viitamisel on reprodutseerimine lubatud.

Printed in Germany

TRÜKITUD VALGELE KLOORIVABALE PABERILE (TCF)

Töötamine välismaal – suuna pilk tulevikku

Välismaal elamine ja töötamine on muutumas üha populaarsemaks igas vanuses eurooplaste hulgas. Üha rohkem inimesi mõistab, kui kasulik on omandada töökogemusi mõnes teises Euroopa riigis. Ajutine töö välismaal aitab täiendada oskusi ja parandada kodumaal parema töökoha leidmise võimalusi. Euroopa Liidus kehtivat **töötajate vaba liikumise põhimõtet**¹ peetakse üheks ELi kodanike kõige tähtsamaks õiguseks. See tähendab võimalust vabalt minna mis tahes ELi riiki ning Norrassa, Islandile, Liechtensteini ja Šveitsi. Seetõttu on nüüd motiveeritud ja liikuvatel töötajatel piiramatult võimalusi. Neile on otsingutel nõu ja teabega abiks asjatundjad.

- **Võimalus end täiendada ja omandada uusi kutseoskusi.** Uued keeled, suurem töökogemuste pagas ning parem suhtlusoskus: neile, kes soovivad muuta oma CVd atraktiivsemaks, sobib välismaal elamine ja töötamine ideaalselt.
- **Teiste riikide ja kultuuride parem tundmine.** Euroopa on mitmekesine. Välismaal viibides saab õppida tundma uusi kultuure ja elustiile ning muidugi annab see võimaluse tutvustada oma koduriiki.
- **Kahtled, kas välismaal töötamine sobib sulle?** Katseta alustuseks hooajalise või ajutise tööga. Nii pääsed pikaajalisest lepingust, kuid saad sellegipoolest võimaluse omandada väärtuslikke kogemusi ja leida uusi sõpru.

Uute oskuste ja rahvusvahelise töökogemuse omandamine saab olla ainult kasulik. Käesolev juhend aitab sul suunata pilgu Euroopasse.

¹ Kas välismaal töötamiseks on vaja töölouba?

Teatud Euroopa riikide kodanike jaoks võib juurdepääs teiste Euroopa riikide tööturule olla ajutiselt piiratud. See sõltub sellest, millal piiranguga riik ELiga ühines. EURESel on teave, millistesse riikidesse võib kohe tööle minna ja millistes on vajalik töölouba.

Millele tuleb mõelda enne välismaale minekut

Loomulikult ei tohiks välismaale minemise otsust teha kergekäeliselt. Enne otsustamist võiksid mõelda järgmistele küsimustele.

- **Millised on töökohta leidmise võimalused?** Välismaal töö leidmiseks võiksid oma valikuvõimalusi uurida ja töötaotlusi esitada enne lahkumist. Uuri välja, millistes riikides otsitakse sinu tausta ja kogemustega töötajaid. Räägi nende riikide tööturu asjatundjatega. Pea meeles, et kohe tööle hakkamine ei ole su ainus valik. Liikumisvabadus annab paljude muude võimaluste seas ka võimaluse täiendkoolituseks, kutseõppeks ja praktikaks. Kui sul jääb mõne töökoha jaoks kogemusest puudu, uuri võimalusi välismaal õppimiseks, et lisaks nõutavatele oskustele õppida ära ka mõni uus võõrkeel.
- **Kas sa keelt oskad?** Väga tõenäoliselt tahab tööandja, et oskaksid natukenegi kohalikku keelt. Kasuks tuleb muidugi ka elementaarne inglise keele oskus. Enne ärasõitu võiksid läbida mõne keelekursuse: isegi kui see ei ole sinu töö puhul nõutav, muudab see sinu CV atraktiivsemaks.
- **Kas sinu kutsetunnistused kehtivad ka välismaal?** Kui sinu kutsetunnistus kehtib su kodumaal, kehtib see ka mujal Euroopas. **Töötajate vaba liikumise põhimõte** tähendab, et peaksid saama töötada oma erialal igas Euroopa Liidu ja Euroopa Majanduspiirkonna riigis. Uuri siiski iga tööpakkumist põhjalikult: mõni tööandja võib nõuda teatud diplomeid, sertifikaate vms tõendeid.

- **Aga haridust tõendavad dokumendid?** Praegu veel ei tunnustata Euroopas haridust tõendavaid dokumente ühtsetel alustel. See tähendab, et kui tööandja ei saa teise riigi kodanikust töötaja haridustasemest aru, ei pruugi ta teda tööle võtta. Praegu on rakendamisel Euroopa Komisjoni Euroopa kvalifikatsiooniraamistik (EQF). Selle abil püütakse muuta riiklike haridust tõendavate dokumentide tunnustamine kogu Euroopas hõlpsamaks. Seniks püüa hoida oma CV võimalikult selge. Rõhuta selles oma omandatud teadmisi ja oskusi ning näita, kuidas need sobivad tööks, mida taotled.
- **Kas pere tuleb kaasa?** Euroopa kodanikuna on sul ning su pere liikmetel kohalike töötajatega võrdsed õigused. Pereliikmetel on samuti välismaal õppimise ja töötamise õigus, seega tuleks enne ärasõitu uurida ka nende võimalusi.

Kust saab abi välismaalt töö leidmiseks?

Oled oma otsuse teinud ning vajad nüüd rohkem teavet, abi ja nõuandeid.

■ EURES, Euroopa tööhõivevõrgustik

EURES on võrgustik, kuhu kuuluvad kõik Euroopa Liidu ja Euroopa Majanduspiirkonna riigid ning Šveits. EURES pakub mitmesuguseid teenuseid.

• EURESe tööalase liikuvuse portaal

Tööpakkumised 31 riigist, kasutajaprofiili loomise ja CV koostamise võimalus, põhjalikud ülevaated elamis- ja töötingimuste kohta kogu Euroopas. Häтта jäädes ava portaalis EURESe kontaktide leht, kust leiad kiiresti üles kogu vajaliku info (nn *one-stop shop*). Kontaktide lehe töötajad on e-posti, telefoni või internetitelefoni (VoIP) teel abiks näiteks konto loomisel, CV koostamisel või vabade töökohtade otsimisel. Vt lähemalt <http://eures.europa.eu>.

- **EURESe nõustajate võrgustik.** EURESel on 31 riigis üle 800 nõustaja, kes teevad koostööd riiklike tööhõiveametitega ja nõustavad töötajaid tööalase liikuvuse küsimustes. Nendega saab ühendust telefoni või e-posti teel või kohtuda isiklikult.

• EURES piiriülestes piirkondades.

Töötamine ja elamine kahes riigis on tööjõu liikuvuse kõige levinum vorm. EURES tegutseb kogu Euroopa piiriülestes piirkondades. Piiriülesed töötajad saavad teavet EURESe portaalist ja muidugi oma kohalikult EURESe nõustajalt.

■ Erasektori töövahendusbürood.

Nii kodumaal kui ka välismaal võivad erasektori töövahendusbürood anda sulle palju teavet ja leida sulle sobiva töö. Nende töötajad võiva sulle nõuga toeks olla kogu töö taotlemise protsessi ajal. Enne registreerumist uuri, kas nende teenuste eest tuleb maksta.

■ Tööotsingumootorid internetis.

Paljud tänapäeva tööotsingumootorid võimaldavad koostada CV, luua töötajaprofiili, tellida teavitusi huvitavate tööpakkumiste kohta ja mõistagi sirvida vabu töökohti. Ka nende puhul uuri enne registreerumist, kas pakutavad teenused on tasulised. Samuti kontrolli, mis laadi töökohti seal pakutakse.

■ Euroopa liikuvusvõrgustikud.

Lisaks EURESele võib abi olla veel mitmest liikuvusvõrgustikust. Euroopa liikuvusvõrgustike täielik nimekiri on internetiaadressil <http://ec.europa.eu/contact-points>.

Hoiatus

Hoidu agentuuride eest, kes küsivad raha ette. See on ebaseaduslik. Kasuta hea mainega võrgustiku või organisatsiooni abi.

Kuidas saab EURES aidata?

EURESe teenused on kõigile Euroopa tööotsijatele tasuta kogu tööotsingu ajal ning nii enne kui ka pärast seda. EURES annab värskeimat teavet tööturul toimuva kohta ja nõu kogu su tööotsingu ajal.

■ EURESe tööalase liikuvuse portaalis

on umbes miljon tööpakkumist kogu Euroopast ning tuhandeid registreeritud tööandjaid. Portaal saab tööotsija:

- luua oma profiili ja siduda selle huvipakkuvate majandusvaldkondade või riikidega ning saada e-posti teel teavitusi sobivate tööpakkumiste kohta;
- koostada ühes või mitmes keeles CV ja seda uuendada. CV saab avaldada, nii et seda näevad portaalis registreerunud 20 000 tööandjat;
- otsida teavet elamis- ja töötingimuste kohta eri riikides;
- otsida ürituste kalendrist oma piirkonnas toimuvaid Euroopa tööhõivepäevi ja muid tööhõiveüritusi;
- leida kohaliku EURESe nõustaja kontaktandmed;
- suhelda teiste tööotsijatega ning vahetada näpunäiteid ja soovitusi töö otsimise, aga ka võõrsil elamise ja töötamise kohta.

■ **EURESe nõustajad** on professionaalid, kes on teabe ja nõuga abiks kogu töö otsimise ja välismaale kolimise ajal. EURESe nõustajad on asjatundjad Euroopa tööalase liikuvuse praktilistes, õiguslikes ja halduslikes küsimustes.

■ EURESe nõustajad saavad:

- teha su profiili põhjal soovitusi huvitavate võimaluste kohta;
- aidata töö taotlemisel;
- saata su CV edasi potentsiaalsetele tööandjatele;
- anda teavet elamis- ja töötingimuste kohta eri riikides;
- aidata sul end võõrsil sisse seada, andes teavet nt elukohavõimaluste, sotsiaalkindlustuse ja maksude kohta;
- anda su perekonnaliikmete tarvis põhjalikku teavet koolide ja tervishoiu kohta.

Oma kohaliku EURESe nõustaja kontaktandmed ja rohkem teavet EURESe teenuste kohta leiad EURESe portaalist.

EURESe üritused

Igal aastal toimub kogu Euroopas tuhandeid EURESe üritusi, millest kõige tuntumad on Euroopa tööhõivepäevad, mis annavad ideaalse võimaluse kohtuda potentsiaalsete tööandjatega. Peale selle korraldab EURES konverentse, seminare ja üldisi tööalase liikuvuse teabepäevi, kus EURESe nõustajad annavad asjatundlikku nõu töö otsimise kohta Euroopas. Kui tahad teada, millal ja mis ürituste toimuvad sinu piirkonnas, vaata EURESe portaali ürituste kalendrit.

Töökoha taotlemine

Töökoha taotlemine

Oled leidnud huvitava tööpakkumise. Nüüd tuleb koostada taotlus, mis tööandjale silma jääks.

Harilikult koosneb taotlus kaaskirjast ja CVst, kuid mõned tööandjad võivad nõuda standardse taotlusvormi täitmist. Pea meeles, et su taotlus jätab tööandjale sinust esimese mulje. Seega ära karda kulutada aega selle viimistlemisele.

■ Kaaskiri

Kaaskirjas tuleks kirjutada, miks sa oled töökohast huvitatud, milliste kogemuste tõttu sa töökohale sobid ja mida sa annad ettevõttele juurde. Kasuta selget, konkreetset ja otsekohest stiili.

■ Töövestluseks valmistumine

Töövestlus võib toimuda isiklikult või telefoni teel. Kummalgi juhul on väga oluline end ette valmistada. Võta igaks juhuks kaasa vajalikud paberid, nt CV või isikutunnistus.

• Tunne ettevõtet

Tutvu kindlasti enne vestlusele minekut ettevõttega. Ole valmis küsimusteks ettevõtte kohta, et näidata, et oled oma kodutöö teinud.

• Tunne tööd

Tööülesannete kirjeldus annab kõige rohkem vihjeid selle kohta, mida tööandja sinult ootab. Kas rõhutatakse meeskonnatööd, algatusvõimet, paindlikkust? Näita, et sul on kõik need omadused, ja too selle kohta konkreetseid näiteid. Sul on oskused, mida tööandja vajab!

• Ole valmis ootamatusteks

Töövestlusel võidakse esitada raskeid või ootamatuid küsimusi. Oluline on säilitada rahu. Kui võtad hetke küsimuse üle järele mõtlemiseks ja vastad rahulikult, näitab see, et suudad rahulikuks jääda ka pingelolukorras. Tähtis ei ole õigesti vastamine. Tööandjat huvitab see, kuidas sa oma vastuse sõnastad ja küsimust täpsustad.

■ CV:

- pane oma viimane töökoht ja viimati omandatud kvalifikatsioon esimeseks;
- kasuta lühikesi lauseid ja väldi eitusi. CV peaks igas osas olema seotud taotletava töökohaga;
- rõhuta kindlasti taotletava töökohaga seotud oskusi ja kogemusi ning kasuta isikulist tegumoodi;
- CV peab olema faktiliselt tõendatav, ajakohane ja täpne;
- maht ei tohiks olla rohkem kui kaks lehekülge;
- lase CV kellelgi üle lugeda; see võiks eelistatavalt olla keegi, kes kõneleb asjaomast keelt emakeelena.

6 **Lingid** viivad sind teistele Euroopa tööalase liikuvuse veebilehtedele, sh riiklike tööhõiveametite lehtedele, ja mitmesuguste trükiste juurde, millest on abi töökoha otsimisel.

Uued jaotised EURESe portaalis

Virtuaalsed töömessid. Virtuaalsed töömessid on nagu päris messid, ainult et virtuaalsed! Lähenevatest messidest annab teada banner EURESe kodulehel. Messilt kantakse üle potentsiaalsete tööandjate esitlused. Samal ajal saab esitada taotlusi ning leppida kokku kohtumisi värbajate ja EURESe nõustajatega.

„Match and Map“. Personaliseeritud automaatotsingud. See töövahend sirvib automaatselt läbi tööpakkumised vastavalt sinu CVs esitatud andmetele. Otsingu tulemused näitavad täpselt kätte otsitavad võimalused. „Match and Map“ võetakse EURESe portaalis järk-järgult kasutusele alates 2011. aastast.

Kodumaalt lahkumine ja välismaale saabumine

Kodumaalt lahkumine ja teise riiki saabumine võib olla üsna raske. Vaja on end kurssi viia uue korraga, kohtuda uute inimestega, võib-olla ka omandada uus keel. Enne lahkumist võid soovitude ja näpunäidete saamiseks võtta ühendust oma kohaliku EURESe nõustajaga.

Mõned kasulikud näpunäited EURESelt välismaale mineku kohta:

■ Kodumaalt lahkumine

- Enne kodumaalt lahkumist lahenda kõik praktilised küsimused ning lõpeta lepingud teenuseosutajatega, kellega sa edaspidi enam ei suhtle.
- Kui see on kohustusklik, teata äraminekust oma kohalikele omavalitsusele.
- Muuda ära oma postiaadress ja anna teada oma uus aadress, kuhu võib edasi saata saadetised, mis saabuvad pärast sinu lahkumist.
- Ära unusta maha tähtsaid dokumente: kehtiv pass või isikutunnistus ja vajaduse korral viisa nii enda kui ka oma pereliikmete jaoks.

■ Välismaale saabumine

- **Eluase.** Eluaset välismaal tasub otsida juba enne sinna saabumist, et teaksid, millised piirkonnad vastavad su eelarvele ja ootustele.

- **Sotsiaalkindlustus.** Kõigile Euroopa Liidu ja Euroopa Majanduspiirkonna riikide kodanikele kehtib töölepinguga seonduv sotsiaalkindlustus ühtmoodi. Sotsiaaltoetused hõlmavad haigus- ja sünnituspuhkust, töötuskindlustust, peretoetusi, tööõnnetuste ja kutsehaigustega seotud toetusi, invaliidsus- ja vanaduspensionid. Enne ärasõitu uuri oma sotsiaalkindlustusasutuselt välja kogu vajalik teave ja nõutavad ELi vormid.
- **Euroopa ravikindlustuskaart.** Euroopa ravikindlustuskaart on tasuta kättesaadav kõigile Euroopa Liidu, Euroopa Majanduspiirkonna ja Šveitsi kodanikele ning tagab juurdepääsu avaliku sektori tervise teenustele (arstiabi, ravimid, haiglaravi) võrdsetel alustel vastava riigi kodanikega. Sellegipoolest peaksid uude riiki saabudes kohe pöörduma hankida endale selle riigi ravikindlustuse.
- **Maksud.** Euroopa riigid on oma kodanike tegevuse või sissetuleku topeltmaksustamise vältimiseks sõlminud teiste Euroopa Liidu liikmesriikidega kahepoolsed maksukokkulepped. Teavet oma maksudega seonduva kohta saad oma kodumaa maksuametilt.
- **Lisateave.** EURESest võib leida nende küsimuste kohta rohkem teavet. Külasta EURESe portaali jaotist „Elamine ja töötamine” või võta ühendust oma kohaliku EURESe nõustajaga.

Ettevõtjate liikuvus

Euroopa majanduse selgroo moodustavad väikesed ja keskmise suurusega ettevõtjad (VKEd). Rohkem kui 99% Euroopa ettevõtjatest on VKEd. Need sõltuvad olulisel määral ettevõtjate ideedest ja motivatsioonist. Niisiis on arusaadav, et üha rohkem Euroopa kodanikke soovib tegelda ettevõtlusega mõnes teises riigis.

Mõned soovitusel neile, kes on huvitatud ettevõtlusest välismaal:

- **Koosta äriplaani.** Veendu, et tead täpselt, milles su äritegevus seisneb, kui palju maksab firma asutamine, kui kaua aega selleks kulub ja milline on kehtiv kord. Ära jäta äriplaani koostamist viimasele hetkele: seda on lihtsam teha kodumaal. Pöördu oma äriplaani koostamise küsimusega kohaliku kaubanduskoja poole. Paljud kaubanduskodad pakuvad põhjalikke äriplaani koostamise kursusi.
- **Tutvu uue riigiga.** Püüa enne lõplikku ärasõitu paar korda oma sihtriiki külastada. Tutvu selle pangandussüsteemiga, juriidiliste ja haldustavadega ning inimeste ja kultuuriga. Kas pead ära õppima kohaliku keele? Kui nii, siis mine juba kodumaal kursusele, et oskaksid keelt veidi juba ära sõites.
- **Räägi teiste ettevõtjatega.** Võta ühendust ettevõtjaga, kes on su sihtriigis juba oma ettevõtte asutanud. Keegi ei saa anda paremat nõu kui inimene, kel on sulle vajalikud kogemused juba olemas.

EURESEL on olemas nende inimeste ja organisatsioonide võrgustik, kes saavad ettevõtte loomisel nõu anda. Kui tahad teada rohkem, võta ühendust oma kohaliku EURESE nõustajaga.

Euroopa ettevõtlusvõrgustik Enterprise Europe Network aitab väikeettevõtjaid, kes tahavad tegutseda avatud Euroopa turul. Ettevõtjana võid saada rohkelt teavet võrgustiku kõigilt 572 liikmesorganisatsioonilt kogu ELis ja väljastpoolt ELi. Vt enterprise-europe-network.ec.europa.eu.

Piiriülesed tööturud

Piiriülene tööturg on piirkond, kus ühe riigi töötajad sõidavad iga päev või iga nädal tööle naaberriiki. Selline töötamisviis on levinud kogu Euroopas: üle 600 000 inimese elab ühes ja töötab teises Euroopa riigis.

Piiriülestel töötajatel on mitmeid eeliseid:

- naaberriigi tööturul võib olukord olla parem;
- pereliikmed ei pea kaasa tulema, mis tähendab, et abikaasa ei pea töökohta vahetama ja lapsed saavad kodumaal edasi õppida;
- kodumaa ravi- ja sotsiaalkindlustus jääb harilikult kehtima, mis muudab võõrsil töötamise lihtsamaks.

Mõned probleemid on piiriülesel töötamisel siiski. Töötajad peavad iga päev toime tulema erinevate haldus- ja õigustavadelega. Neid probleeme aitavad lahendada mitmesugused teenistused.

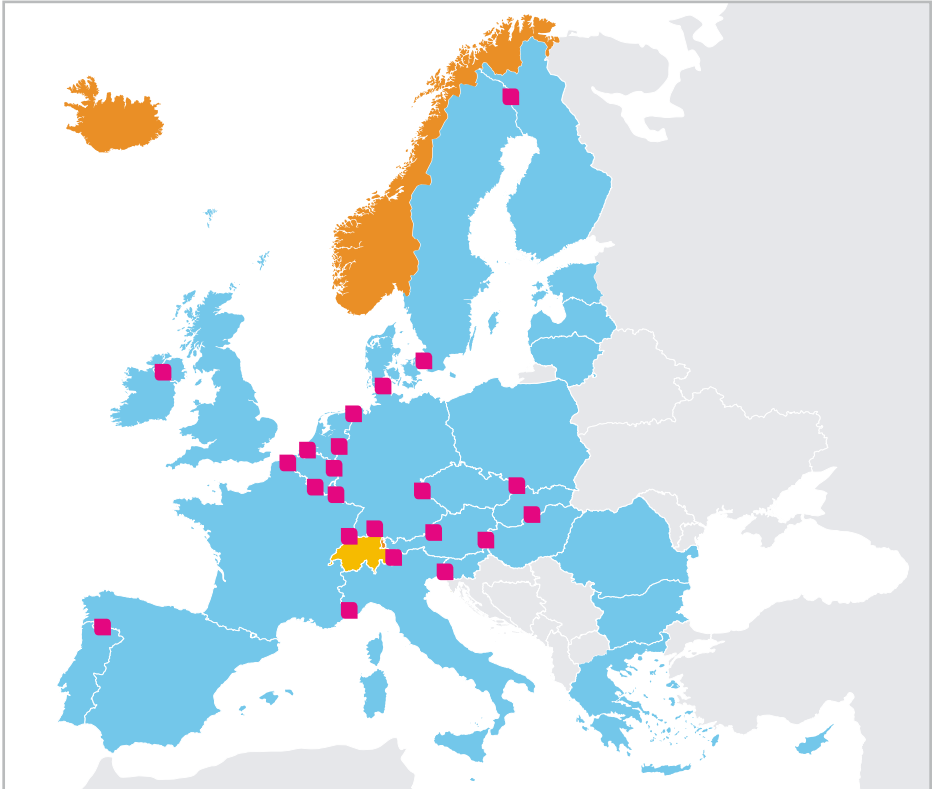
EURESel on enam kui 13 riigis üle 20 piiriülese partnerlussuhte riiklike tööhõiveametitega, kellega vahetatakse teavet ja kooskõlastatakse tegevust.

Piiriülestes piirkondades teeb EURES järgmist:

- aitab tööotsijatel leida naaberriigis tööpakkumisi;
- annab teavet elamis- ja töötingimuste kohta kahes erinevas Euroopa riigis ning aitab tööotsijat õigus-, haldus- ja praktilistes küsimustes;
- jälgib mõlema riigi tööturgu ning pakub seetõttu tööotsijaile värskemaid teavet tööpakkumiste kohta.

Mis Euroopa riikides on EURES esindatud?

■ ELi liikmesriigid: Austria, Belgia, Bulgaaria, Eesti, Hispaania, Iirimaa, Itaalia, Kreeka, Küpros, Leedu, Luksemburg, Läti, Madalmaad, Malta, Poola, Portugal, Prantsusmaa, Rootsi, Rumeenia, Saksamaa, Slovakkia, Sloveenia, Soome, Taani, Tšehhi, Ungari, Ühendkuningriik

■ Euroopa Majanduspiirkonna riigid: kõik 27 ELi liikmesriiki + Norra, Island, Liechtenstein

■ Šveits

■ EURES piiriülestes piirkondades

Otsid lähimat EURESe nõustajat?

Mine aadressile <http://eures.europa.eu>.

EURESe lisandväärtus

■ Professionaalne ja personaalne teenindus

31 riigis tegutsevad EURESe enam kui 800 nõustajat Euroopa töölase liikuvuse ekspertidena. Nad on valmis sinuga kokku saama ja andma sulle asjalikku nõu vastavalt sinu oskustele, kvalifikatsioonile ja töösoovidele ning toetama sind igati kogu protsessi ajal. Oma kohaliku EURESe nõustaja kontaktandmed leiad EURESe portaalist.

■ Euroopa tööhõivepäevad

Alates 2005. aastast on Euroopa Komisjon ja EURES koostöös paljude teiste töjõu liikuvusest huvitatutega korraldanud Euroopa tööhõivepäevi. Euroopa tööhõivepäevade esimesel hooajal 2006. aasta septembris toimus rohkem kui 300 Euroopa linnas 500 üritust, kus osales tuhandeid töötajaid ja tööandjaid. Esimeste ürituste edust innustatuna otsustas Euroopa Komisjon hakata üritusi korraldama iga aasta.

Euroopa tööhõivepäev viib omavahel kokku tööandjad ja töötajad. Toimuvad ka Euroopa töjõu liikuvusele pühendatud õpikojad, seminarid ja väitlusringid. Osalejad saavad arutada oma plaane ja esitada küsimusi mitmesugustele ekspertidele, sealhulgas muidugi ka EURESe nõustajatele.

Üritused pakuvad kindlasti midagi igale eurooplasele, kes on huvitatud välismaal töötamisest. Oma piirkonnas toimuvate ürituste kohta vaata EURESe portaali ürituste kalendrit.

Õpingute lõppedes otsustasid Klaipeda noored Agne ja Remigijus minna tööle riiki, kus nad saaksid täiustada oma keelteoskust ja teenida head palka. Internetist leidis Agne EURESe ja pöördus kohaliku EURESe nõustaja Margarita Mankute poole. Mõne aja pärast alustasid Agne ja Remigijus oma seiklust Norras, töötades puhastusteenuseid osutavas ettevõttes Hemsedalil suusakuurordis ligikaudu 230 km kaugusel Oslost. Nii Agne kui ka Remigijus leiavad, et Norras on hea elada: „Norra on ilus maa ja inimesed on sõbralikud – meil ei ole siia elama asumisega olnud mingeid probleeme! Meie EURESe nõustaja abistas meid igal sammul ja tänu sellele oli meie võõrsile siirdumine äärmiselt lihtne!”

Tööandja

„gem toetab meie globaalses kliendibaasis 29 eri keelt; meie klientide hulgas on Microsoft, Clearwire, Cisco, Electronic Arts ja King.com. EURESe nõustajad on väga abivalmid vajaliku keelteoskusega töötajate leidmisel.”

Marcella McKeever, personaliosakonna juhataja, gem, Belfast, Põhja-Iirimaa

Töötaja

„Arstitudengil ei ole küll välismaal kogemuste omandamiseks kuigi palju aega, kuid EURES andis mulle võimaluse oma unistus teoks teha. Sain minna internatuuri Ühendkuningriiki. Tänu sellele sain täiendada oma inglise keele oskust ja õppida tundma Briti meditsiinisüsteemi. Lisaks tutvusin suurepärase inimestega, tänu kellele tundsin end nagu kodus.”

Laura Zanisi, meditsiiniüliõpilane, Itaalia

Euroopa Komisjon

Kuidas leida tööd Euroopas. Juhend töötajatele

Luxembourg: Euroopa Liidu Väljaannete Talitus

2010 – 13 lk – 14,8 × 21 cm

ISBN 978-92-79-15974-9

doi:10.2767/65186

Käesolev väljaanne on saadaval trükisena kõigis ELi ametlikes keeltes ning islandi ja norra keeles.

Kas olete huvitatud tööhõive, sotsiaalküsimuste ja võrdsete võimaluste peadirektoraadi [väljaannetest](#)?

Kui olete, siis saate neid alla laadida või end tasuta tellijaks registreerida aadressil

<http://ec.europa.eu/social/publications>

Samuti võite end registreerida tellijaks Euroopa Komisjoni tasuta väljaandele Sotsiaalse Euroopa E-uudiskiri aadressil

<http://ec.europa.eu/social/e-newsletter>

www.facebook.com/euresjobs
www.facebook.com/socialeurope

<http://eures.europa.eu>

<http://ec.europa.eu/social>

Väljaannete talitus

9 789279 159749